

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Antoni

Nazwisko: Raszczyk

Miejsce urodzenia: Kowalewo gm. Lachowo pow. Kolno

Data urodzenia: 17-06-1906

Imię ojca: Stanisław

Imię matki: Stanisława

Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów

Stan zachowania

Uwagi

Antoni Raszczuk (ur. w czerwcu 1906 r.) od roku 1944 do połowy września 1945 był współpracownikiem i żołnierzem AK i NSZ (nosił konspiracyjny pseudonim „Wojak”). W związku z tym "za przynależność do nielegalnej organizacji AK" został aresztowany przez UB z PUBP Łomża dn. 13 lub 15 września 1945 r. (wg różnych zapisów UB) i wyrokiem Wojskowego Sądu Garnizonowego w Białymstoku z dnia 24.10.1945 skazany na 4 lata więzienia. Osadzony w więzieniu w Rawiczu. Po prawie półtora roku od dnia aresztowania, Antoni Raszczuk został amnestionowany i zwolniony z więzienia postanowieniem Wojskowej Prokuratury w Białymstoku z dnia 4.03.1947. Od 1948 roku Antoni Raszczuk był konspiracyjnym współpracownikiem antykomunistycznego Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) na terenie powiatów Kolno, Łomża i Pisz. W latach 1948-1950 walczył z komunistycznymi władzami w szeregach terenowej siatki oddziału NZW pod dowództwem chor. Hieronima Rogińskiego pseudonim "Róg", a od roku 1950 w siatce terenowej oddziału NZW pod dowództwem Hieronima Mioduszewskiego pseudonim "Deska" i następnie (po śmierci "Deski" w kwietniu 1952) pod dowództwem Edwarda Łebkowskiego pseud. "Bogdan"/ "Orlicz" i następnie (od sierpnia 1952) Jana Rogińskiego pseud. "Lis". Antoni Raszczuk figuruje w aktach, zapisach ewidencyjnych i kartotekach WUBP w Białymstoku, PUBP w Łomży, PUBP w Kolnie i PUBP w Piszcu z lat 1945-1956. Zapisano w nich między innymi, że Antoni Raszczuk "do września 1945 r. należał do nielegalnej organizacji AK" i został "aresztowany 13 IX 1945 przez PUBP w Łomży jako aktywny członek organizacji NSZ w latach 1944-1945". Zapisano także, że Antoni Raszczuk został "zatrzymany 12 września 1952 r. przez PUBP Kolno jako członek bandy Rogińskiego Jana" [we wsi Stare Kielcze pow. Kolno po obławie UB i KBW na kilku partyzantów NZW i ich współpracowników]. Zapisano, iż ww. "posiadał karabin i brał udział w napadach z bronią w rękę" na funkcjonariuszy MO i na spółdzielnie GS. Zapisano także, iż (po śledztwie UB) wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 19.05.1953 Antoni Raszczuk został skazany na 13 lat więzienia i "przepadek całego mienia na rzecz państwa za przynależność do bandy "Bogdana"- "Deski", za nielegalne posiadanie broni i udział w napadach na funkcjonariuszy MO i ludność cywilną [tj. na różnych współpracowników komunistycznych władz]". W dwóch aktach więzienia we Wronkach (w skorowidzu więźniów i w tzw. księdze więźniów) zapisano, że Antoni Raszczuk w dniu 28.10.1955 został przetransportowany do więzienia w Barczewie. W roku 1956, na mocy ogólnej amnestii, karę więzienia zmniejszono mu do 10 lat.

Wpis na podstawie zapisów ewidencyjno-kartotecznych.

Akta sądowe Wojskowego Sądu Garnizonowego w Białymstoku z roku 1945 w sprawie karnej przeciwko Antoniemu Raszczukowi ps. „Wojak” oskarżonemu o to, że "do września 1945 r. należał do nielegalnej organizacji AK mającej na celu obalenie demokratycznego ustroju Państwa Polskiego, tj. o przestępstwo z art. 1 dekretu o ochronie Państwa z 30 października 1944", należał jako "szeregowy członek". Wyrokiem Wojskowego Sądu Garnizonowego w Białymstoku z dnia 24.10.1945 r. Antoni Raszczuk został skazany na 4 lata więzienia.

IPN Bi 212/160 (G. 412/45).

Antoni Raszczyk figuruje w aktach śledczych i operacyjnych WUBP w Białymstoku, PUBP w Pisz i PUBP w Kolnie z lat 1951-1953. Zapisano w nich między innymi, że Antoni Raszczyk był "oskarżony o to, że od sierpnia 1952 do 7 września 1952 kwaterował członków bandy w swoich zabudowaniach" (tj. Jana Rogińskiego pseud. "Lis" i Antoniego Rogowskiego pseud. „Mietek”), a "od dnia 7 września 1952 r. do 12 września 1952 r. udzielał aktywnej pomocy członkom bandy >Bogdana< oraz przyłączył się do nich", "ponadto (...) udzielił pomocy i brał udział w obrabowaniu sklepu spółdzielczego we wsi Guty pow. Pisz [dnia 11 / 12 września 1952 r.]". Z IPN Bi 07/351 (1009/III).

tych akt UB wynika, że Antoni Raszczyk podlegał okresowej inwigilacji UB z PUBP w Kolnie już od dnia 23 sierpnia 1951 r. - tj. od czasu przyjęcia pierwszego doniesienia tajnego informatora UB o pseud. "Wroński" na temat Antoniego Raszczyka, jego poglądów i kontaktów z "nielegalną organizacją". Kolejne doniesienia tajnych informatorów UB (m.in. informatora o pseud. "A-2") dot. Antoniego Raszczyka i jego rodziny miały miejsce w następnych miesiącach roku 1951 i 1952. Do ww. akt śledczych załączono wyrok Wojskowego Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 19.05.1953.

Antoni Raszczyk figuruje wraz z kilkoma innymi żołnierzami i współpracownikami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w aktach sądowych Wojskowego Sądu Rejonowego w Białymstoku z lat 1952-1955 w sprawie karnej przeciwko Antoniemu Rogowskiemu i innym oskarżonym o udział w "nielegalnej organizacji zbrojnej NZW" i udzielanie jej pomocy oraz o "uczestniczenie w napadach rabunkowych i gwałtownych zamachach na milicjantów i funkcjonariuszy Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego" w latach 1951-1952. Wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 19.05.1953 Antoni Raszczyk został skazany na 13 lat więzienia i przepadek całego mienia "za przynależność do bandy "Bogdana"- "Deski", a także za "nielegalne posiadanie broni i udział w napadach na funkcjonariuszy MO i ludność cywilną". IPN Bi 212/5162 t. 1-3 (Sr. 184/53).

Antoni Raszczyk występuje wraz ze stu kilkudziesięcioma innymi żołnierzami i współpracownikami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w aktach operacyjnych WUBP w Białymstoku, PUBP w Pisz i PUBP w Kolnie z lat 1952-1955 zarejestrowanych jako Sprawa Agenturalnego Rozpracowania kryptonim "Narew". Sprawa ta dot. rozpracowania i likwidacji oddziału i siatki terenowej NZW pod dowództwem Jana Rogińskiego pseud. "Lis"/ "Edzio" działającej na terenie pow. Kolno i pow. Pisz do 15 sierpnia 1955. Akta te zawierają między innymi meldunki jednostek MO i UB, raporty sytuacyjne i plany przedsięwzięć operacyjnych UB. IPN Bi 012/1242 t. 1 (4082/II).

Antoni Raszczyk figuruje wraz z kilkudziesięcioma innymi żołnierzami i współpracownikami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w aktach WUBP w Olsztynie, WUBP w Białymstoku, PUBP w Łomży, PUBP w Pisz i PUBP w Kolnie z lat 1945-1955. Akta te zostały opracowane w latach 1976-1977 przez Wydział "C" Komendy Wojewódzkiej MO w Białymstoku na potrzeby Wydziału II Biura "C" MSW i zatytułowane "Kwestionariusze osobowe oraz karty na czyn przestępczy do Charakterystyki nr 15, dowódca: Łebkowski Edward ps. "Bogdan"/ "Orlicz". Akta te zawierają przede wszystkim kwestionariusze osobowe żołnierzy i współpracowników NZW oraz ich tzw. "karty na czyn przestępczy" i dotyczą żołnierzy i współpracowników NZW z oddziałów Edwarda Łebkowskiego pseud. "Bogdan"/ "Orlicz" i Hieronima Mioduszeńskiego pseud. "Deska" - działających w latach 1950-1955 na terenach powiatów Kolno, Łomża i Pisz.

IPN Bi 019/9 t. 3 (1/9).

Antoni Raszczyk figuruje wraz z kilkudziesięcioma innymi żołnierzami i współpracownikami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w opracowaniu Wydz. "C" WUSW w Olsztynie z lat 1984-1989 zatytułowanym "Charakterystyka nr 128, kwestionariusze osobowe i karty na czyn członków organizacji NZW" z terenu woj. Olsztyn i woj. Białostok pod dowództwem Mioduszeński Hieronim pseudonim "Deska", następnie Łebkowski Edward pseudonim "Bogdan"/ "Most". Te oddziały NZW działały w latach 1950-1955 na obszarach powiatów Łomża, Kolno, Pisz i Mrągowo. Akta te zawierają przede wszystkim kwestionariusze osobowe żołnierzy i współpracowników NZW oraz ich tzw. "karty na czyn przestępczy".

IPN Bi 065/129 (908/IV), IPN Bi 087/502/D (908/4) mikrofilm.